

Докази і доказування у кримінальному провадженні

План

- 1. Поняття, значення та предмет кримінального процесуального доказування.**
- 2. Докази у кримінальному процесі.**
- 3. Процесуальні джерела доказів.**
- 4. Процес доказування у кримінальному провадженні.**

Самостійна робота

- 1. Суб'єкти кримінального процесуального доказування.**
- 2. Правила зберігання та роботи із документами і речовими доказами та вирішення питання про спец. конфіскацію.**
- 3. Процесуальні строки та витрати.**
- 4. Відшкодування шкоди у кримінальному провадженні.**

поняття, знайомство та предмет кримінального процесуального доказування.

Кримінальне процесуальне доказування спрямоване на відновлення стороною обвинувачення достовірної картини минулої події, пізнання всіх її обставин та фактів для прийняття правильного й обґрунтованого рішення. В основі доказування лежать закономірності пізнання, що характеризують діяльність

Ретроспективність

Стадійність

Нормативна урегульованість

Доказування здійснюють у 2

напрямах:

Для сторони КП, коли у свідомості будуть відображені дії, які дійсно мали місце і оцінюються як кримінальне правопорушення.

Для інших сторін і учасників КП, а також суду, коли вони мають можливість ознайомитися з пізнаними стороною обвинувачення обставинами і фактами.

Два аспекти процесуального доказування:

1. Як діяльність, спрямована на дослідження фактичних даних шляхом їх збирання (формування), перевірки та оцінки.

2. Як логічне і процесуальне обґрунтування певних тез та висновків.
Саме під час їх реалізації встановлюють факти та обставини, підтверджені достовірними доказами.

Кримінальне правове значення

доказування:

1. Встановлюють, чи мало місце кримінальне правопорушення і якою є його кваліфікація.
2. Доказування гарантує реалізацію кримінальної відповідальності.

Кримінальне процесуальне значення

доказування:

3. Забезпечує права та законні інтереси сторін та учасників КП.
4. Всі питання КП вирішуються на підставі достовірних обставин.
5. Під час доказування реалізуються засади КП.
6. Докази є підставою для прийняття процесуальних рішень.

Кримінальне процесуальне доказування -

це діяльність слідчого, прокурора, слідчого судді і суду, а також інших учасників КП, яку здійснюють у визначеній законом процесуальній формі, що спрямована на збирання, перевірку та оцінку доказів з метою встановлення обставин, що підлягають доказуванню.

Предмет доказування – це сукупність передбачених кримінальним процесуальним законом обставин, які потрібно встановити по кожному крим. провадженню і які мають значення для виконання завдань КП та правильного вирішення к/с по суті.

Ці обставини обов'язково повинні бути встановлені або спростовані під час доказування.

Значення предмета доказування:

визначає напрями діяльності осіб, які здійснюють доказування, забезпечуючи спрямування їх процесуальної діяльності на встановлення визначених у законі обставин;

сприяє повному, всебічному і неупередженому дослідженню всіх обставин КП;

визначає межі доказування, оскільки об'єктивне встановлення всіх обставин, які підлягають доказуванню, свідчить про досягнення мети доказування та можливість складання підсумкового процесуального документа.

Закріплений у ч.1 ст.91 КПК предмет доказування має загальний характер і включає у себе:

- 1) подію кримін. п/порушення (час, місце, спосіб та інші обставини вчинення кримін. п/порушення);**
- 2) винуватість обвинуваченого у вчиненні кримін. п/порушення, форма вини, мотив і мета вчинення кримін. п/порушення;**
- 3) вид і розмір шкоди, завданої кримін. п/порушенням, а також розмір процесуальних витрат**

4) обставини, які впливають на ступінь тяжкості кримін. п/порушення, характеризують особу обвинуваченого, обтяжують чи пом'якшують покарання, виключають кримін. відповідальність або є підставою закриття КП;

5) обставини, що є підставою для звільнення від кримін. відповідальності або покарання;

6) обставини щодо одержання грошей, цінностей та іншого майна, яке підлягає спеціальній конфіскації;

7) обставини, що є підставою для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру (ст.ст.96-3 – 96-11 КК України, ст.64-1 КПК).

Загальний предмет доказування (ч.1 ст.91) видозмінюється залежно від диференціації процесуальної форми КП, зокрема:

для н/л: ч.1 ст.91 + ч.1 ст.485 КПК;

при застосуванні примусових заходів медичного характеру: ч.1 ст.91 + ч.1 ст.505 КПК);

для н/л, щодо яких застосовують примусові заходи медичного характеру: ч.1 ст.91 + ч.1 ст.485 + ч.1 ст.505 КПК.

Межі доказування тісно пов'язані з предметом доказування і є необхідною та достатньою сукупністю доказів, зібраних у КП, що забезпечують прийняття законних та обґрунтованих процесуальних рішень і характеризують обсяг та глибину дослідження всіх істотних обставин у провадженні.

Обов'язок доказування (ч.1 ст.92)

покладається на:

слідчого (дільнавача), прокурора – обставин, визначених у ч.1 ст.91 КПК;

потерпілого – у випадках відмови прокурора від державного обвинувачення (ч.ч.2-4 ст.340);

сторону, що подає докази щодо розміру процесуальних витрат та обставин, які характеризують обвинуваченого і доказує їх належність та допустимість (ч.2 ст.92 КПК).

2. Доказами у кримінальному провадженні є

фактичні дані, отримані у передбаченому КПК порядку, на підставі яких слідчий, прокурор, слідчий суддя і суд встановлюють наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для КП та підлягають доказуванню (ч.1 ст.84 КПК).

Докази:

1. За механізмом формування:

- 1.1. Походять від сторін та учасників КП (особисті - одержані під час допиту, у т.ч. одночасного, ПДВ).
- 1.2. Походять від матеріальних об'єктів (речові - здобуті під час обшуку, слідчого експерименту, тимчасового доступу до речей і документів).

2. За джерелом формування (особливостями відображення події кримінального прав-ня):

- 2.1. *Докази первинні* (одержані з першоджерела).
- 2.2. *Докази похідні* (показання з чужих слів, копії слідів чи документів).

3. По відношенню до предмета обвинувачення:

3.1. Обвинувальні.

3.2. Виправдувальні.

4. По відношенню до предмету доказування:

4.1. *Прямі докази* – дають однозначну відповідь на питання, хто вчинив злочин або вказують на те, що особа не могла його вчинити.

4.2. *Непрямі докази* – вказують на окремі елементи складу крим.пр-ня або проміжні факти, що належать до предмету доказування, однак не доводять факт вчинення крим.пр-ня особою.

5. За процесуальною формою доказів:

- 5.1. показання;**
- 5.2. речові докази;**
- 5.3. документи;**
- 5.4. висновки експертів.**

IV. Процесуальні джерела доказів
– це форма закріплення та збереження фактичних даних, можливих для використання у КП, що включає в себе: показання, речові докази, документи, висновки експертів (ч.2 ст.84).

Перелік є вичерпним, тож фактичні дані, зафіксовані в інших джерелах, визнають недопустимими.

Показання як джерело доказів – це відомості, які надають в усній або письмовій формі під час допиту підозрюваним, обвинуваченим, свідком, потерпілим, експертом щодо відомих їм обставин, що мають значення для цього КП

Ознаки показань як джерела

доказів:

- 1) це відомості, що являють собою суб'єктивне сприйняття особою обставин, що мають значення для КП і надаються під час допиту (ознака щодо процесуальної форми отримання показань);**
- 2) показання можуть бути надані лише підозрюваним, обвинуваченим, свідком, потерпілим, експертом тощо (ознака щодо суб'єктів показань);**
- 3) відомості, повідомлені особою під час допиту, повинні стосуватися обставин, що мають значення для КП (ознака щодо змісту показань).**

Мають право давати показання під час ДР і судового розгляду підозрюваний, обвинувачений, потерпілий (ч.2 ст.95).

Зобов'язані давати показання на вказаних стадія КП свідок і експерт (ч.3 ст.95).

Крім того, свідок зобов'язаний відповідати на питання, спрямовані на з'ясування достовірності його показань

(ч.3 ст.96)

Особа дає показання лише щодо фактів, які вона сприймала особисто, крім дачі показань з чужих слів, якими є висловлювання, здійснене в усній, письмовій або іншій формі, щодо певного факту, яке ґрунтується на поясненні іншої особи (ч.5 ст.95, ч.1 ст.97).

Суд у виняткових випадках може визнати допустимими такі показання, незалежно від можливості допитати особу, за умови їх допустимості за загальними правилами.

При визнанні допустимими показань з чужих слів суд зобов'язаний врахувати:

- 1) значення пояснень і показань, у випадку їх правдивості, для з'ясування певної обставини і їх важливість для розуміння інших відомостей;**
- 2) інші докази щодо питань, передбачених пунктом 1 цієї частини, які подавалися або можуть бути подані**
- 3) обставини надання первинних пояснень, які викликають довіру щодо їх достовірності;**

4) переконливість відомостей щодо факту надання первинних пояснень;

5) складність спростування пояснень, показань з чужих слів для сторони, проти якої вони спрямовані;

6) співвідношення показань з чужих слів з інтересами особи, яка надала ці показання;

7) можливість допиту особи, яка надала первинні пояснення, або причини неможливості такого допиту, визначені у ч.3 ст.97 КПК.

Показання з чужих слів:

можуть бути визнані судом допустимими, якщо сторони погоджуються визнати їх доказами (ч.4 ст.97);

суд має право визнати їх допустимими, якщо підозрюваний створив або сприяв створенню обставин, за яких особа не може бути допитана (ч.5);

не можуть бути допустимими, якщо вони не підтверджуються іншими допустимими доказами (ч.6).

У будь-якому разі не можуть бути визнані допустимим доказом показання з чужих слів, якщо вони даються слідчим, прокурором, співробітником оперативного підрозділу або іншою особою стосовно пояснень осіб, наданих слідчому, прокурору або співробітнику оперативного підрозділу під час здійснення ними КП (ч.7 ст.97 КПК).

Висновок або думка особи, яка дає показання, можуть визнаватися судом доказом, лише якщо такий висновок або думка корисні для ясного розуміння показань (їх частини) і ґрунтуються на спеціальних знаннях в розумінні статті 101

Речові докази як джерела доказів –

це матеріальні об'єкти, які були знаряддям вчинення злочину, зберегли на собі його сліди або містять інші відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюють під час КП, у тому числі предмети, що були об'єктом протиправних дій, гроші, цінності та інші речі, набуті особою кримінально протиправним шляхом або отримані юридичною особою (ч.1 ст.98 КПК).

вилучений, повинен бути якнайшвидше повернутий володільцю, крім випадків, передбачених ст.ст.160-166 (тимчасовий доступ до речей і до-кументів), 170-174 (арешт майна) КПК. У разі втрати чи знищення стороною КП наданого їй речового доказу вона зобов'язана повернути володільцю таку саму річ або відшкодувати її вартість.

Речові докази, отримані або вилучені слідчим, прокурором (під час проведення процесуальних дій, у т.ч. тимчасовому доступі до речей і документів), оглядають, фотографують та докладно описують в протоколі огляду. Надані добровільно або на підставі судового рішення, вони зберігаються у сторони КП, якій вони надані.

Правила зберігання РД стороною обвинувачення визначає постанова КМУ від 19.11.2012 року № 1104. РД, що зберігають разом з матеріалами КП, упаковують та опечатують для неможливості їх підміни або зміни та для схоронності від пошкодження, псування, погіршення або втрати властивостей, що мають доказове значення.

На громіздкі РД прикріплюють бирку у спосіб, що унеможлиблює її зняття, зміну або пошкодження.

Залежно від виду, габаритів та агрегатного стану РД зберігають:

разом з матеріалами КП в індивідуальному сейфі (металевій шафі) слідчого;

у приміщеннях, спеціально обладнаних сейфами (металевими шафами), стелажами, оббитими металом дверима, ґратами на вікнах, охороною та протипожежною сигналізацією;

матеріальні носії секретної інформації передають на зберігання до режимно-секретного підрозділу органу ДР.

Зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, вилучених з незаконного обігу, які є РД, здійснюють відповідно до Порядку, затвердженого постановою КМУ від 7.05.2008 р. № 422.

Зберігання РД у вигляді спирту етилового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів здійснюють у місцях зберігання, відомості про які внесені до Єдиного державного реєстру місць зберігання та з дотриманням вимог Порядку обліку, зберігання, оцінки конфіскованого та іншого майна, що переходить у власність держави, і розпорядження ним, затвердженого

Зберігання РД у вигляді автомобілів, автобусів, мотоциклів, мопедів та інших самохідних машин, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них ТЗ здійснюється на спеціальних майданчиках і стоянках для зберігання тимчасово затриманих ТЗ.

РД у вигляді готівки у національній валюті України або іноземній валюті чи цінних паперів передають для зберігання уповноваженому банку, що обслуговує орган, у складі якого функціонує слідчий підрозділ. Якщо така готівка не містить слідів кримінального порушення, валютні кошти зараховуються на спеціально визначені для цієї мети депозитні рахунки

РД у вигляді дорогоцінних металів, дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння, або у вигляді речей, що їх містять, крім тих, що мають ознаки, які свідчать про їх історичну, музейну, наукову, художню або іншу культурну цінність, передають для зберігання Державному сховищу дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння або уповноваженому банку.

РД у вигляді предметів релігійного культу, крім тих, що мають ознаки, які свідчать про їх історичну, музейну, наукову, художню або іншу культурну цінність, можуть бути передані на зберігання релігійним організаціям.

РД у вигляді речей і документів, які мають культурну цінність, передають для зберігання Мінкультури або Укрдержархіву відповідно до їх

Фінансування витрат, пов'язаних із зберіганням чи пересиланням РД, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, передбачених для утримання органу розслідування, який здійснив пересилання РД або їх передачу на зберігання.

Граничний розмір таких витрат не може перевищувати суми, обчисленої на підставі первинних доку-ментів, які підтверджують витрати.

РД, що не містять слідів кримін. п/по-рушення, у вигляді предметів, великих партій товарів, зберігання яких через громіздкість або з інших причин неможливо без зайвих труднощів або витрати по забезпеченню спеціальних умов зберігання яких співмірні з їх вартістю, а також РД у вигляді товарів або продукції, що підлягають швидкому поверненню (ч. 6 ст. 100 КПК).

1) повертаються власнику або передаються йому на відповідальне зберігання;

2) передаються за письмовою згодою власника, а в разі її відсутності - за рішенням слідчого судді, суду для реалізації;

3) знищуються за письмовою згодою власника, а при її відсутності - за рішенням слідчого судді, суду, якщо такі товари швидко псуються та мають непридатний стан;

4) передаються для їх технологічної переробки або знищуються за рішенням слідчого судді, суду, якщо вони належать до вилучених з обігу предметів чи товарів, а також якщо їх тривале зберігання небезпечне для життя чи здоров'я людей або довкілля.

Документ як джерело доказів –

це спеціально створений з метою збереження інформації матеріальний об'єкт, який містить зафіксовані за допомогою письмових знаків, звуку, зображення тощо відомості, які можуть бути використані як доказ факту чи обставин, що встановлюють під час КП (ч.1 ст.99 КПК).

Документи є речовими доказами, якщо вони містять їх ознаки.

До документів у КП можуть належати:

матеріали фотозйомки, звукозапису, відеозапису та інші носії інформації (у тому числі електронні);

матеріали, отримані внаслідок здійснення під час КП заходів, передбачених чинними міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано ВР України;

складені в порядку, передбаченому КПК, протоколи процесуальних дій та додатки до них, а також носії інформації, на яких за допомогою технічних засобів зафіксовано процесуальні дії;

висновки ревізій та акти перевірок,

а також:

матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп осіб, зібрані оперативними підрозділами з дотриманням вимог ЗУ "Про ОРД", за умови відповідності вимогам цієї статті, що є документами та можуть використовуватися в КП як докази (абз. другий ч.2 ст.99 КПК).

Суду для дослідження має бути наданий оригінал документа - сам документ, а оригіналом електронного документа є його відображення, якому надається таке ж значення, як документа.

Дублікат документа може бути визнаний судом як оригінал документа (ч.ч.3-4 ст.99 КПК).

Для підтвердження змісту документа можуть бути визнані допустимими й інші відомості, якщо:

оригінал документа втрачений або знищений, крім випадків, якщо він втрачений або знищений з вини потерпілого або сторони, яка його надає;

оригінал документа не може бути отриманий за допомогою доступних правових процедур;

оригінал документа знаходиться у володінні однієї зі сторін КП, а вона не надає його на запит іншої сторони (ч.5 ст.99 КПК).

Сторона КП, потерпілий мають право надати витяги, копії, узагальнення документів, які незручно повністю досліджувати в суді, а на вимогу суду - зобов'язані надати документи у повному обсязі.

Документ повинен зберігатися протягом усього часу КП. За клопотанням володільця документа слідчий, прокурор, суд можуть видати копії цього документа, за необхідності - його оригінал, долучивши замість них до КП завірені копії (ч.3 ст.100 КПК).

Документи, які за своїми властивостями (габаритами, кількістю, вагою, об'ємом) не можуть зберігатися разом з матеріалами КП, зберігають у спеціальних приміщеннях органу ДР, що обладнані сейфами (металевими шафами), стелажми, оббитими металом дверима, ґратами на вікнах охоронною та протипожежною

Судова експертиза - це дослідження

експертом на основі спеціальних знань матеріальних об'єктів, явищ і процесів, які містять інформацію про обставини справи, що перебуває у провадженні органів ДР чи суду (ст.1 ЗУ «Про судову експертизу» від 25.02.1994 р. №4038).

Висновок експерта як джерело доказів – це

докладний опис проведених експертом досліджень та зроблені за їх результатами висновки, обґрунтовані відповіді на запитання, поставлені особою, яка залучила експерта, або слідчим суддею чи судом, що доручив проведення експертизи (ч.1 ст.101 КПК).

Кожна сторона КІІ в передбаченні КІІК спосіб має право залучити експерта для проведення експертизи та надати суду висновок експерта, який ґрунтується на його наукових, технічних або інших спеціальних знаннях (ч.ч.2-3 ст.93, ч.2 ст.101, ч.1 ст.242, ч.ч.1-2 ст.243 КПК).

Висновок повинен ґрунтуватися на відомостях, які експерт сприймав безпосередньо або вони стали йому відомі під час дослідження матеріалів, що були надані для проведення дослідження. Експерт дає висновок від свого імені і несе за нього особисту відповідальність (ч.3 ст.101 КПК).

Висновок експерта надають в письмовій формі, але кожна сторона має право звернутися до суду з клопотанням про виклик експерта для допиту під час судового розгляду для роз'яснення чи доповнення його висновку (ч.7 ст.101).

Висновок експерта не є обов'язковим для особи або органу, яка здійснює провадження, але незгода з ним повинна бути вмотивована у відповідних постанові, ухвалі, вирoku (ч.10 ст.101 КПК).

Висновок експерта складається з обов'язковим зазначенням його реквізитів (найменування документа, дати та номера складання висновку, виду експертизи (відповідно до галузі знань) та трьох частин:

- вступної,

- дослідницької,

- заключної (п.4.14 Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень... від 08.10.1998 р. №53/5).

У висновку експерта повинно бути

зазначено:

- 1) коли, де, ким (ім'я, освіта, спеціальність, свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта, стаж експертної роботи, науковий ступінь, вчене звання, посада експерта) та на якій підставі проведена експертиза;
- 2) місце і час проведення експертизи;
- 3) хто був присутній під час проведення експертизи;
- 4) перелік питань, що були поставлені експертові;
- 5) опис отриманих експертом матеріалів та які матеріали були використані експертом;
- 6) докладний опис проведених досліджень, у тому числі методи, застосовані у дослідженні, отримані результати та їх експертна оцінка;
- 7) обґрунтовані відповіді на кожне поставлене питання (ч.1 ст.102 КПК).

Якщо під час проведення експертизи будуть виявлені відомості, які мають значення для КП і з приводу яких не ставилися питання, експерт має право зазначити про них у своєму висновку.

Висновок підписується експертом (ч.3 ст.102 КПК).

4. Процес доказування у кримінального провадження

На стадії ДР встановлюють фактичні дані, що можуть свідчити про вчинений злочин, визначають обставини, які підлягають доказуванню (ч.1 ст.91 КПК), реалізують всі елементи процесу доказування (ч.2 ст.91) – збирання, перевірку та оцінку доказів.

На цій стадії засобами доказування є процесуальні та непроцесуальні дії, спрямовані на встановлення предмету доказування. На підставі сукупності зібраних доказів приймають підсумкове (направлення матеріалів до суду чи їх закриття) чи проміжне (зупинення ДР) процесуальне

На стадії підготовчого провадження збирання й перевірку доказів не проводять. На цій стадії вирішується питання про їх достатність для призначення справи до судового розгляду (за винятком розгляду угоди).

На стадії судового розгляду здійснюють розгорнуте процесуальне доказування фактичних даних, зібраних на стадії ДР. При цьому наявні всі три елемента процесу доказування – збирання (сторони), перевірка (суд) і оцінка (сторони у виступах на судових дебатах і суд під час прийняття рішення)

На стадіях провадження в суді апеляційної чи касаційної інстанції переважно здійснюють перевірку та оцінку доказів з метою уникнення помилок в рішеннях нижчестоящих судів. Докази можуть бути подані сторонами, які у своїх доводах обґрунтовують правильність своєї позиції.

На стадії виконання судових рішень практично єдиним джерелом доказів є документи: вирок, клопотання про його зміну, висновки лікарської комісії, характеристики, довідки тощо. Під час їх оцінки суд вирішує питання про доведеність обставин, що надають можливість змінити судово рішення

**На стадії провадження за
нововиявленими обставинами наявні
перевірка і оцінка в суді об'єктивності
заяви, поданої до суду, який першим
допустив помилку внаслідок незнання про
існування таких обставин.**

Процес доказування включає у себе
(ч.2 ст.91 КПК України):

- збирання доказів (способи – слідчі та судові дії, інші процесуальні дії, подання документів учасниками ініціативно);
- перевірку доказів (способи – аналіз кожного доказу, співставлення, провадження слідчих дій, ОРЗ тощо);
- оцінку доказів (критерії – достовірність, належність, допустимість, достатність);

Перевірка доказів – це вивчення їх змісту, порівняння з іншими зібраними доказами, встановлення їх достовірності.

Перевірці підлягають як докази, так і їх процесуальні джерела, як окремий доказ, так і їх сукупність.

Перевірку здійснюють слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд, а інші учасники КП лише беруть у ній участь.

Перевірку доказів здійснюють:

а) за допомогою логічно-розумової діяльності, що включає у себе:

- аналіз і дослідження змісту кожного доказу щодо його повноти, неупередженості, логічної послідовності;**
- зіставлення з іншими наявними доказами;**

б) шляхом проведення нових чи додаткових процесуальних дій (ст.93 КПК)

Оцінку доказів здійснюють слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на всебічному, повному й неупередженому дослідженні всіх обставин КП шляхом **оцінки кожного доказу** з точки зору належності, допустимості, достовірності, **а сукупності зібраних доказів** – з точки зору достатності та взаємозв'язку для прийняття належного процесуального рішення (ч.1 ст.94 КПК).

Жоден доказ не має наперед встановленої сили (ч.2 ст.94 КПК), відсутні формальні умови, які б давали підстави вважати один доказ більш достовірним, ніж інший. У кожному конкретному випадку оцінюють і встановлюють достовірність доказів, виходячи з обставин і особливостей кожної окремої особи.

Докази є належними, якщо вони прямо чи непрямо підтверджують існування чи відсутність обставин, що підлягають доказуванню у КП, та інших обставин, які мають для нього значення, а також достовірність чи недостовірність, можливість чи неможливість використання інших доказів (ч.1 ст.85 КПК).

Докази є допустимими, якщо вони отримані у порядку, встановленому КПК. Недопустимий доказ (отриманий внаслідок істотного порушення прав та свобод людини (ст.87) чи щодо відомостей про особу підозрюваного, обвинуваченого (ст.88 КПК)) не може бути використаний під час прийняття процесуальних рішень, на нього не може посилатися суд під час ухвалення судового

порушення прав і свобод людини, зокрема, такі

діяння

здійснення процесуальних дій, що потребують дозволу суду, без такого дозволу або з порушенням його суттєвих умов (ч.3 ст.233, ч.3 ст.242);

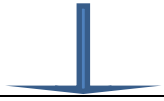
отримання доказів внаслідок катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність особи, поводження або погрози такого поводження (ч.2 ст.11);

порушення права особи на захист (ст.20);

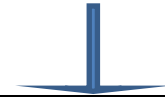
отримання показань чи пояснень від особи, яка не була повідомлена про право відмовитися від давання показань та не відповідати на запитання, або їх отримання з порушенням цього права (ст.18);

порушення права на перехресний допит (ч.7 ст.352 - щодо свідка).

Недопустимими є також докази, що були отримані:

з показань свідка, який надалі був визнаний підозрюваним чи обвинуваченим у цьому КП;

після початку КП шляхом реалізації органами ДР чи прокуратури своїх повноважень, не передбачених КПК (п.п.1, 2 ч.3 ст.87 КПК).

Докази, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого, зокрема, його судимостей або вчинення ним інших правопорушень, що не є предметом КП, а також відомості щодо характеру або окремих його рис є недопустимими на підтвердження винуватості підозрюваного, обвинуваченого у вчиненні злочину (ч.1 ст.88).

Такі докази можуть бути визнані допустимими,

ЯКЩО:

сторони на це погоджуються;

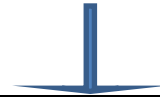
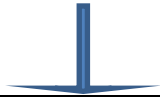
їх подають для доказування того, що підозрюваний, обвинувачений діяв з певним умислом та мотивом або мав можливість, підготовку, обізнаність, потрібні для вчинення ним відповідного злочину або не міг помилитися щодо обставин, за яких він його вчинив;

їх подає сам підозрюваний, обвинувачений;

підозрюваний, обвинувачений використав подібні докази для дискредитації свідка (ч.2 ст.96).

Докази щодо певної звички або звичайної ділової практики підозрюваного, обвинуваченого є допустимими для доведення того, що певний злочин узгоджувався із цією звичкою (ч.3 ст.88)

Питання щодо допустимості доказів (ч.ч.1, 2 ст. 89) вирішує суд:

у нарадчій кімнаті
під час ухвалення
судового рішення (у
ст.368 КПК про це не
зазначено!);

під час судового
розгляду (у разі вста-
новлення очевидної
недопустимості
доказу).

**Наслідки - неможливість дослідження
такого доказу або припинення його**

Дякуємо за увагу!